

Tillæg til miljøtilladelse på husdyrbruget på adressen Mærskhusvej 4, 6830 Nr. Nebel
13. januar 2025

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

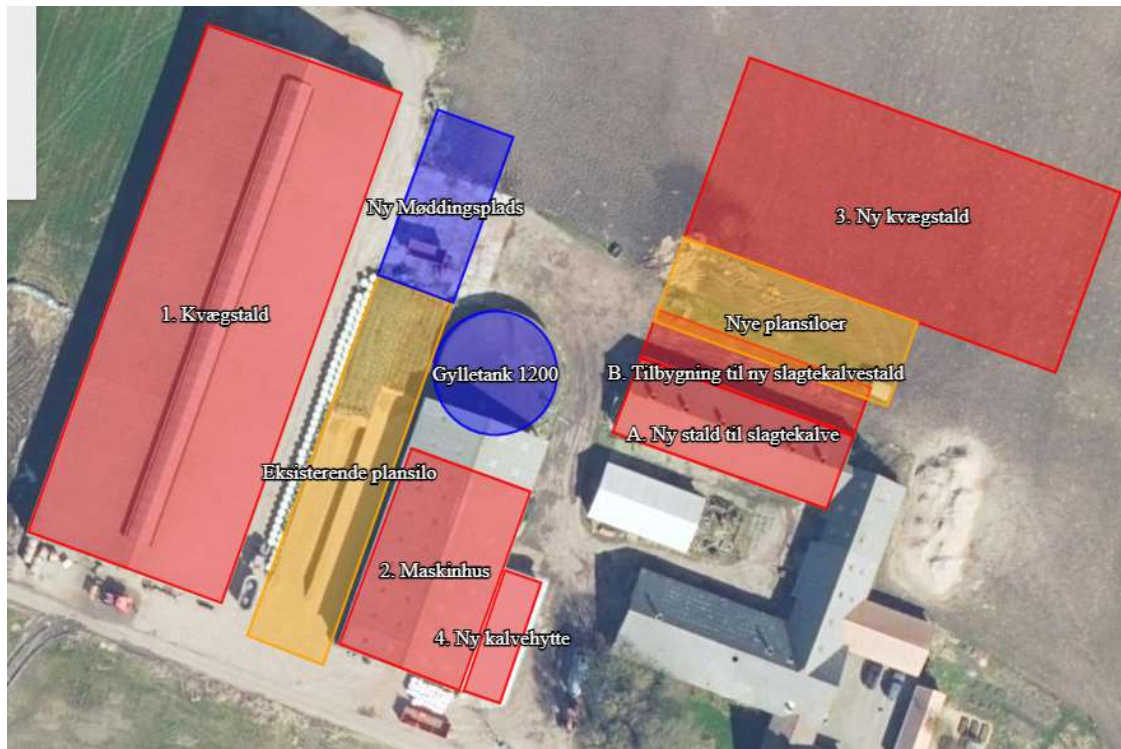
**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Mærskhusvej 4
6830 Nr. Nebel

Sagsbehandler
Dorthe Juul
Direkte telefon
9974 1517
E-post
dorthe.juul@rksk.dk
Dato
13. januar 2025
Sagsnummer
24-003899

Tillæg nr. 1 til miljøtilladelse

gældende for husdyrbruget på Mærskhusvej 4, Nr. Nebel

Virksomhedens art:

Landbrug med kvæg

Matrikel nr.:

29 Sdr. Bork Mærskenge, Sdr. Bork

Betegnelse:

Husdyrbrug omfattet af §16 b i husdyrbrugloven

Tilsynsmyndighed:

Ringkøbing-Skjern Kommune

Kvalitetssikret af:

AMS

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	3
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Meddelelse af tillæg til miljøtilladelse.....	5
Baggrund og kort resumé.....	5
Biaktiviteter	5
Afgørelsen.....	5
Vilkår for tillægsgodkendelsen	7
Generelt.....	7
Nye og renoverede stalde	7
Nye plansiloer.....	7
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier.....	8
Formalia	9
Lovgrundlag.....	9
Høring og offentliggørelse.....	9
Klagevejledning.....	10
Udnyttelse og kontinuitet.....	11
Miljøvurderingen	12
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.....	12
Lokalisering.....	16
Forbudszoner.....	16
Afstandskrav	16
Beskyttelseslinjer	17
Samlet vurdering af lokalisering.....	17
Påvirkning af landskab	18
Geologiske interesseområder	18
Større uforstyrrede landskaber	18
Værdifulde kulturmiljøer.....	18
Bevaringsværdige landskaber	18
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab.....	19
Påvirkning af vilde planter og dyr	20
Ammoniak påvirkning af natur	20
Påvirkning af bilag IV-arter.....	24
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	26
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	26
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	32

Påvirkning af naboer	32
Lugt	32
Støj.....	35
Lys.....	35
Fluer og skadedyr.....	36
Støv.....	36
Transport.....	36
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	38
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	38
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	39
Alternative løsninger.....	41
0-alternativ.....	41
Egenkontrol.....	42
Konklusion	42
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	43
Bilag 2: Oversigt over produktionsarealer	44
Bilag 3: Afløbsplan	45
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius.....	46
Bilag 4: Natur	47

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen
------------------------------------	----------------------------------

	Mærskhusvej 4 6830 Nr. Nebel
Bedriftens adresse	Mærskhusvej 4 6830 Nr. Nebel
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk Konsulent Rikke Ilsøe Mogensen Fastnet telefon: 9681 4223 E-mail: rim@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	90344212
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16b i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	243197 indsendt den 13. februar 2024 version 2

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Kvægstald	2735	149	Flexgruppe - Alle kvæg	Dybstrøelse	-
		2106	Flexgruppe- Alle kvæg	Dybstrøelse	-
Maskinhus	660	160	Flexgruppe - Alle kvæg	Dybstrøelse	-
Nye Staldafsnit					
Ny kvægstald	1860	1470	Flexgruppe - Alle kvæg	Dybstrøelse	-
Nye kalvehytter	120	120	Flexgruppe - Alle kvæg	Dybstrøelse	-
Andre nye bygninger					
Ny plansilo 8 m x 39 m	312	-	-	-	-
Ny plansilo 6 m x 39 m	234	-	-	-	-

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	1200	295	Ingen
Eksisterende opbevaringslager				
Møddingsplads	Fast	348	Kvæg	-

Meddelelse af tillæg til miljøtilladelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 13. februar 2024 en ansøgning om tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Mærskhusvej 4, Nr. Nebel.

Der er tidligere meddelt miljøtilladelse til husdyrbruget på Mærskhusvej 4, Nr. Nebel i henhold til husdyrbrugloven §16b.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøtilladelse omfatter hele husdyrbruget. Der opføres en ny stald (bygning 3) på ca. 2.000 m² til ammekøer med opdræt. Produktionsarealet er ca. 1.470 m². Eksisterende kvægstald forbliver uændret og vil fremadrettet primært blive anvendt til slagtekalve. Der etableres ny kalvehytte (bygning 4) med et produktionsareal på ca. 120 m². Derudover opføres 2 nye plansiloer (bygning 5) på henholdsvis 6 meter og 8 meter i bredden – begge 39 meter lange.

Tidligere ansøgte stald (nu bygning 6) etableres ikke alligevel og er udgået af ansøgningen. Bygningen anvendes til lager/opbevaring.

Biaktiviteter

Ingen biaktiviteter.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til husdyrbruget på ejendommen matr.nr. 29 Sdr. Bork Mærskenge, Sdr. Bork beliggende på adressen Mærskhusvej 4, Nr. Nebel. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16b i Husdyrbrugloven og på de angivne vilkår.

Miljøtilladelsen gælder hele husdyrbruget. Der opføres en ny stald (bygning 4) på ca. 2.000 m² til ammekøer med opdræt. Produktionsarealet er ca. 1.470 m². Eksisterende kvægstald forbliver uændret og vil fremadrettet primært blive anvendt til slagtekalve. Der etableres ny kalvehytte (bygning 3) med et produktionsareal på ca. 120 m². Derudover opføres 2 nye plansiloer (bygning 5) på henholdsvis 6 meter og 8 meter i bredden – begge 39 meter lange.

Tidligere ansøgte stald (nu bygning 6) etableres ikke alligevel og er udgået af ansøgningen. Bygningen anvendes til lager/opbevaring.

Miljøtilladelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Flexgruppen Alle kvæg, dybstrøelse	2415

Samt opførelse af ny staldbygning i tilknytning til eksisterende bebyggelse:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Flexgruppe Alle kvæg, dybstrøelse	1590

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler endvidere dispensation fra afstandskrav til vej jf. § 8, stk. 1, nr. 4 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til den nye kalvehytte.

Dispensationen meddeles i henhold til § 9, stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Den nye kalvehytte må placeres i en afstand af 9 m fra Mærskhusvej.

Afgørelse om miljøtilladelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 243197, indsendt den 13. februar 2024, version 2.

Afgørelsen om miljøtilladelse af husdyrbruget Mærskhusvej 4, Nr. Nebel meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøtilladelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Der gøres endvidere opmærksom på, at forinden etablering af regnvandsbassin, skal der søges om tilladelse dette.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for tillægsgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne tillægsgodkendelse. Tillægsgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget.
- 2) Tillægget skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis tillægget kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse og kontinuitet i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøtilladelse.

Nye og reoverede stalde

- 6) Der må opføres en kalvehytte på 6 x 20 meter, i alt et produktionsareal på 120 m². Kalvehytten indrettes med 2 dybstrøelsesbokse. Bygningen opføres som en halvtagsbygning med åbning i den ene side. Der etableres en lang rende/afløb til opsamling af ajle fra dybstrøelsen, som ledes til opsamling i en brønd, hvorfra det kan pumpes over i gyllebeholderen.
- 7) Der må opføres en ny kvægstald på 2000 m² med et samlet produktionsareal på 1470 m². Stalden indrettes med dybstrøelse med lang ædeplads.
- 8) De nye byggerier skal opføres således, at valg af byggemateriale og farver vil falde i harmoni med de eksisterende bygninger og det omgivende landskab. Farver skal derfor være afdæmpede nuancer og materialer skal være ikke reflekterende.
- 9) Den eksisterende slørende beplantning omkring ejendommen skal bevares og beplantningen skal vedligeholdes.

Nye plansiloer

- 10) Der må etableres 2 nye plansiloer på henholdsvis 6 meter og 8 meter i bredden og begge 39 meter lange. Plansiloerne etableres med åbning i begge ender og med tilhørende randzoner. Der etableres afløb i begge ender, som løber til opsamlingsbeholder, der etableres nord for den ny kalvehytte.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

11) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

12) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Kvægstald	2735	149	Flexgruppe - Alle kvæg	Dybstrøelse	-
		2106	Flexgruppe - Alle kvæg	Dybstrøelse	-
Maskinhus	660	160	Flexgruppe - Alle kvæg	Dybstrøelse	-
Nye Staldafsnit					
Ny kvægstald	1860	1470	Flexgruppe - Alle kvæg	Dybstrøelse	-
Nye kalvehytter	120	120	Flexgruppe - Alle kvæg	Dybstrøelse	-

Formalia

Lovgrundlag

Miljøtilladelsen er givet på baggrund af husdyrbrugloven, hvor krav efter VVM-direktivet og habitatdirektivet, samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøtilladelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøtilladelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2021-2033
- Husdyrbrugloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 300 af 20. marts 2024
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 1025 af 30. juni 2023 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 1392 af 4. oktober 2022
- (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til miljøtilladelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 16. december 2024 til 30. december 2024.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 458 meter.

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at ændringerne på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøtilladelsen vil blive offentliggjort den 13. januar 2025 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøtilladelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 10. februar 2025.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenævnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse og kontinuitet

En miljøtilladelse efter § 16b i husdyrbrugloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at miljøtilladelsen er meddelt. Miljøtilladelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøtilladelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Dorthe Juul
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillægget er sendt til:

Ansøger: Ejer af husdyrbruget Mærskhusvej 4, 6830 Nr. Nebel

Konsulent: Vestjysk, konsulent Rikke Ilsøe Mogensen, e-mail: rim@vestjysk.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 458 meter. Idet den korrigerede geneafstand for byzonen er længere end konsekvenszone, udvides konsekvenszonen til 459,2 meter

Matrikulære naboer til matrikel nr. 29 Sdr. Bork Mærskenge, Sdr. Bork

Kopi af miljøtilladelse er sendt til:

- Vestjysk, konsulent Trine Riis Jeppesen, e-mail: trj@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftstraadet.dk og lokalraad@friluftstraadet.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark: info.dk@greenpeace.org

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om miljøtilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

1) landskabelige værdier,

2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,

3) jord, grundvand og overfladevand, og

4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter opførelse af en ny stald (bygning 3) på ca. 2.000 m² til ammekøer med opdræt. Produktionsarealet er ca. 1.470 m². Eksisterende kvægstald forbliver uændret og vil fremadrettet primært blive anvendt til slagtekalve. Der etableres ny kalvehytte (bygning 4) med et produktionsareal på ca. 120 m². Derudover opføres 2 nye plansiloer (bygning 5) på henholdsvis 6 meter og 8 meter i bredden – begge 39 meter lange.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
1. Kvægstald	2735	Naturlig ventilation	3 m	(#663926) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	149
				(#663733) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	2106
2. Maskinhus	660	Naturlig ventilation	3 m	(#663734) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	160
3. Ny kvægstald	1860	Naturlig ventilation	3 m	(#667249) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	1470
4. Ny kalvehytte	120	Naturlig ventilation	3 m	(#667285) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	120
Sum						4005

Beskrivelse af det ansøgte/ændringen

Der opføres en ny stald (bygning 4) på ca. 2.000 m² til ammekøer med opdræt. Produktionsarealet er ca. 1.470 m². Stalden indrettes med dybstrøelse med lang ædeplads. Eksisterende kvægstald forbliver uændret og vil fremadrettet primært blive anvendt til slagtekalve. Der etableres ny kalvehytte (bygning 3) med et produktionsareal på ca. 120 m². Hytten indrettes med 2 dybstrøelsesbokse. Bygningen opføres som en halvtagsbygning med åbning i den ene side. Der etableres en lang rende/afløb til opsamling af ajle fra dybstrøelse, som ledes til opsamling i en brønd, hvorfra det kan pumpes over i gyllebeholderen.

Derudover opføres 2 nye plansiloer (bygning 5) på henholdsvis 6 meter og 8 meter i bredden – begge 39 meter lange. Plansiloerne etableres med åbning i begge ender og med tilhørende randzoner. Der etableres afløb i begge ender, som løber til opsamlingsbeholder, der etableres nord for den ny kalvehytte. Herfra pumpes det over i gyllebeholderen.

Tidligere ansøgte stald (nu bygning 6) etableres ikke alligevel og er udgået af ansøgningen. Bygningen anvendes til lager/opbevaring.

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
1. Kvægstald	2735	Naturlig ventilation	3 m	(#663732) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	2106
2. Maskinhus	660	Naturlig ventilation	3 m	(#667952) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	160
Sum						2266

Beskrivelse af nudriften:

I miljøtilladelsen fra maj 2022 blev dyreholdet i maskinhuset lovliggjort. Det bibeholdes i tillægget.

Derudover blev der givet tilladelse til at der kunne indsættes et dyrehold med slagtekalve i "ny stald til slagtekalve" (bygning 3 i miljøgodkendelsen) og der blev givet tilladelse til at bygge "tilbygning til ny slagtekalvestald" (bygning 4 i miljøgodkendelsen).

Der indsættes ikke dyr i bygning 3 i tillægget. I tillægget hedder bygningen nu 6 og anvendes alene til lager/opbevaring.

Der hvor bygning 4 skulle opføres laves der i tillægget plansiloer.

Tidligere godkendelser:

Miljøtilladelse § 16b fra maj 2022.

Dyreholdet på ejendommen er reguleret af miljøgodkendelsen dateret 7. december 2009. Der er her godkendelse til følgende dyrehold:

- 1.560 stk. slagtesvin,
- 90 stk. ammekøer over 600 kg,
- 21 stk. småkalve, tung race (0-6 mdr.),
- 69 stk. kvie/stud, tung race (6 mdr. - kælvning),
- 45 stk. tyrekalve, tung race (0-6 mdr.)
- 150 stk. ungtyr, tung race (6 mdr. – slagtning 440 kg)

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
1. Kvægstald	2735	Naturlig ventilation	3 m	(#663731) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	2106

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank 1200	Flydende			4 x 19,54	295
Ny Møddingsplads	Fast				348
Nudrift					
Gylletank 1200	Flydende			4 x 19,54	295
8 års drift					
Gylletank 1200	Flydende			4 x 19,54	295

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Opbevaringsanlæg	Opførsels år / 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gylletank 1	1989/2012	1.166	295	Flydelag
Gyllekanal	2009	45	-	Lukket
Fortank	- /2017	21	5	
Lejet gylletank (Mærskvej 1)		1.200		
Lejet gylletank (Nr. Lydumvej 7)		2.000		
I alt		4.387		

Tabel 2. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene skræbes til en samle kanal i den nordlige ende af kvægstalden. Her fra løber det over i en fortank, hvor fra det pumpes til gyllebeholder. I fortanken er der en elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderen tømmes vha. sugekran på gyllevogn eller lastbil.

En forventet besætning ses som nedenfor med den husdyrgødningsproduktion som det giver:

Besætning og gødningsproduktion			
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	Tons
CHR-nr./Besæt.nr: 58010 /			
Ammeko ov. 600 kg uden opdr., Dybstr., lang ædepl.,fast ..	75,0 Årsdyr	58	934
St.r. årsopdr. 0-6mdr., Dybstr., kort ædepl.,fast gulv	20,0 Årsdyr	58	38
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Dybstr., lang ædepl.,fast gulv	110,0 Årsdyr	58	651
St.r. slagtekalve op til 223 kg, Dybstr., kort ædepl.,fast gulv	45,0 Stk	58	42
St.r. slagtekalve op til 223 kg, Dybstr., kort ædepl.,fast gulv	650,0 Stk	58	611
St.r. slagtekalve over 223 kg, Dybstr., lang ædepl.,fast gulv	650,0 Stk		4.196
			6.472

Tabel 3. Produceret husdyrgødning i ansøgt drift

Den husdyrgødning der er markeret med en rød kasse er en kombination af både gylle og dybstrøelse. Det fordeler sig ca. med 58 % dybstrøelse og 42 % gylle. De resterende gødningsproduktioner fra kalve er ren dybstrøelse.

Produktionen af husdyrgødning for deler sig derfor således: gylle 2.428 tons og dybstrøelse 4.044 tons. Produktionen af gylle er således 2.428 m³. Mængden af flydende husdyrgødning er inklusiv drikkevands-spild og andet spildevand/restvand der ledes til gyllebeholderen. Spildevand fra eksisterende ensilage-plads (504 m³), ny ensilageplads (383 m³) og møddingsplads (244 m³) ledes til gyllebeholder, i alt 1.131 m³. I alt forventes der en produktion på 3.559 m³. På ejendommen inkl. lejede gyllebeholdere på Mærskvej 1 og Nr. Lydumvej 7, er der således en opbevaringskapacitet på 14,8 mdr. Der ved er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads indtil det afhentes af biogasanlægget eller som kompost i markstak. Ca. ½-delen af dybstrøelsen leveres til biogasanlæg, og modtages retur i det omfang der er opbevaringskapacitet til det.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By - og sommerhuszoner	50 meter	> 50 meter
Lokalplanområder	50 meter	> 50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	> 50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	> 10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	> 25 meter
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	> 50 meter
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	> 15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	15	Ca. 9 meter fra kalvehytter
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25 meter
Beboelse på samme ejendom * ²	15	> 15 meter
Naboskel	30	> 30 meter

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt med undtagelse af afstanden fra kalvehytterne til Mærskhusvej.

I dette tillæg meddeler kommunen dispensation til etablering af kalvehytterne i en afstand af 9 meter fra Mærskhusvej.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at placeringen af kalvehytterne med dyr ikke medfører gener, og at oversigtforholdene ikke bliver påvirket. Der er derfor meddelt dispensation fra afstandskravet til vej – Mærskhusvej.

På den baggrund er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener ved at reducere afstandskravet til Mærskhusvej fra 15 meter til 9 meter.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, med undtagelse af afstanden fra kalvehytterne til Mærskhusvej, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		X	Skove		X
Strand		X	Fortidsminder		X
Søer		X	Kirker		X
Vandløb		X			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt, dog med undtagelse af afstandskravet fra kalvehytterne til Mærskhusvej, og anlæggets placering ikke er i strid med

beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger inden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som nedenstående:

Geologiske interesseområder

Husdyrbrugets anlæg er beliggende inden for det geologiske interesseområde Holmsland Klit – Ringkøbing Fjord. Der er vigtigt at de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgang og sammenhænge fremtræder klart i landskabet. De nye bygninger placeres i tilknytning til eksisterende bygninger og vurderes ikke at være i strid med kommuneplanen.

Større uforstyrrede landskaber

Husdyrbruget ligger inden for et større uforstyrret landskab. Målsætningen for et større uforstyrret landskab er at landskabet så vidt muligt skal friholdes for nye større tekniske anlæg, som veje, master, større virksomheder, byudvikling mv., der kan have en stor syns- og støjmessig indvirkning på omgivelserne. Landbrugsbyggeri vurderes som udgangspunkt ikke at være et større teknisk anlæg.

Værdifulde kulturmiljøer

Husdyrbruget ligger inden for det værdifulde kulturmiljø Bork Mærsk (marsklandskab) og Grønbjerg (naturligt dannet højning).

Udpegningen af værdifulde kulturmiljøer i kommuneplanen udelukker ikke, at landskabet videreudvikles, men udpegningerne sikrer, at udviklingen sker med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier.

De nye bygninger opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse og vurderes derfor ikke at være i strid med hensynet til de kulturhistoriske interesser.

Bevaringsværdige landskaber

Bevaringsværdige landskaber er landskaber, der er særligt karakteristiske på grund af deres naturgrundlag (terræn, jordtype med videre), kulturgrundlag (byggeri, skov landbrug med videre) eller rumlige og visuelle fremtoning. Husdyrbrugets anlæg ligger inden for et bevaringsværdigt landskab, hvor etableringer og tilpasninger af byggeri og anlæg samt ændringer i arealanvendelsen så vidt muligt ske under hensyntagen til landskabets karakteristika.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i landskabstypen Lønborg Landbrugsflade.

Landskabsområdet har kapacitet til indpasning af landbrugsbyggeri i middelstor skala.

Det er væsentligt, at der tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk, og at nyt byggeri tilpasses det eksisterende, så byggeriet fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet. Landbrugsbyggeriet kan også afskærmes af bevoksning og holdes under bevoksningshøjde, hvor hegn og andre småbevoksninger er en del af den omkringliggende karakter.

Der bør ikke etableres markant byggeri i områderne mod Ringkøbing Fjordlandskab og Skjern Enge.

Deltalandskab. Det kan sløre udsigterne og ændre den ellers åbne karakter, som er friholdt for markant landbrugsbyggeri.

I terrænlavningerne bør landbrugsbyggeri være i lille skala.

Hvor hede, plantage og marsk præger landskabet, bør der ikke opføres byggeri. Det er ikke foreneligt med de visuelle sammenhænge og det åbne bebyggelsesfrie landskab.

Bygningsbeskrivelse

De nye bygninger opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Derfor vil hele ejendommen fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen.

Der skabes sammenhæng mellem nye og gamle bygninger ved at arbejde med en gennemgående farveholdning og materialevalg. De nye bygninger vil blive opført i lignende materialer og farvevalg som de eksisterende bygninger.

For at fremme byggeriets indpasning i landskabet stilles vilkår til et afdæmpet valg af farvenuance samt brug af ikke reflekterende materialer.

Beplantning

Landskabet er et åbent landbrugslandskab, hvor spredte læhegn adskiller marker og den spredte bebyggelse i området.

Ca. 300 – 700 meter nord og vest for ejendommen ligger Anerbjerge Plantage.

Der er direkte indkik til ejendommen i sydlig og østlig retning det vil sige fra Mærskhusvej. I vestlig og nordlig retning er ejendommen delvist skjult af læhegn.

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring husdyrbrugets anlæg bør beplantningen omkring husdyrbruget bibeholdes.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegnings af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.

3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

De nærmeste Kategori 1-Naturområder ligger ca. 770 meter nord og ca. 1,1 km nordvest for de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturtypen mod nord er et rigkær og er kortlagt naturtype (7230). Naturtypen mod nordvest er grå/grøn klit og er kortlagt som naturtype (2130). Begge naturtyper er en del af habitatområdet nr. 62 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen.

Tålegrænsen for rigkær vurderes til at være mellem 15-30 kg N/ha/år. Tålegrænsen for grå/grøn klit vurderes til at være mellem 8-15 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i gennemsnit for årene 2020-2022, beregnet til 10,7 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområderne viser, at totaldepositionen til naturområdet rigkær fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,2 kg N pr. ha. pr. år og 0,1 kg N pr. ha. pr. år til naturområdet grå/grøn klit.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under og er lig med 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug. Beskyttelsesniveauet for det konkrete naturområde er overholdt ifølge beregningerne fra ansøgningen.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

De nærmeste Kategori 2 områder ligger ca. 2,2 – 2,5 km vest for de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet længst mod nord er et § 3 overdrev. De 2 øvrige naturområder er § 3 heder.

Tålegrænsen for overdrev/hede vurderes til at være mellem 10-20 kg N /ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er, ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i gennemsnit for årene 2020-2022, beregnet til 10,7 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til områderne viser, at totaldepositionen til områderne fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret heder, moser, enge, overdrev, søer og potentielt ammoniakfølsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til:)	
			Nudrift	8-årsdrift
Hede (pkt. 6) + potentiel ammoniakfølsom skov	551	NV	0,2	0,3
Hede (pkt. 7) + potentiel ammoniakfølsom skov	681	V	0,2	0,2
Hede (pkt. 8) + potentiel ammoniakfølsom skov	848	SV	0,1	0,1

Mose (pkt. 9)	952	SØ	0,0	0,0
Mose (pkt. 10)	1579	NØ	0,0	0,1
Mose (pkt. 11)	1281	NØ	0,1	0,1
Hede (pkt. 12)	448	N	0,4	0,4

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove

Der er registreret potentielt ammoniakfølsom skov – naturligt lysåbent tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skovene på 0,1 – 0,2 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Det er kommunens vurdering, at en merbelastning på 0,1 – 0,2 kg N/ha/år til skoven kan tillades, idet skoven ikke vurderes, at være ammoniakfølsom.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Enge

Ferske enge er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Ferske enge omfatter naturenge og kulturenge. Det betyder, at en aktivitet, som vil medføre en tilstandsændring af en §3-beskyttet eng, som udgangspunkt ikke kan tillades uden dispensation. Enge kan være mere eller mindre påvirket af gødning fra græssende dyr og eventuelt tilførsel af gødningsprodukter, samt påvirkning fra nærliggende marker i omdrift.

Det medfører, at mange enge er næringsberigede og kun få enge er moderat næringsfattige. Tålegrænsen for enge varierer på baggrund af disse forhold, men generelt kan der anvendes en vejledende tålegrænse på 20 kg N/ha/år.

Den nærmeste §3 eng ligger ca. 660 meter syd for husdyrbruget. Det vurderes derfor at merbelastningen til §3 engen vil ligge under 1,0 kg N/ha/år. Kommunen vurderer, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

Søer og vandhuller

Søer og vandhuller over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Idet vandhullet/søen ligger omgivet af marker i omdrift, er det kommunens vurdering, at vandhullet/søen er næringspåvirket. Ammoniakpåvirkningen fra luften vil være af uvæsentlig betydning for vandhullet/søen, idet bidraget fra markerne er væsentligt større end det der afsættes fra luften.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af vandhuller/søer.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintrere (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrånninger. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandles fra et vandhul til et andet.

Grøn kølleguldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaikguldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Yngle vandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kær guldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Ulv - Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for denne miljøtilladelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøtilladelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåret kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i tilladelser efter [§ 16 b](#) i husdyrbrugloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 2.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Opbevaring af dybstrøelse sker efter lovgivning og overdækkes hvis der ikke sker tilførsel dagligt. Saftafløb/regnvand pumpes til gylletank. Udbringning af dybstrøelse sker efter regler.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg

Kraftfoder opbevares indendørs i fodersiloer i den sydlige ende af kvægstalden (bygning 1).

Halm opbevares i maskinhuset (bygning 2) og halmhuset (bygning 6).

Ensilage opbevares i to eksisterende plansiloer, hver på 6 x 60 m eller som wrapballer.

Køer med opdræt går på græs i sommerhalvåret.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Mærskhusvej 4, Nr. Nebel er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.
Håndtering på husdyrbruget: Der er ingen sanitært spildevand fra driftsbygningerne.
Regnvand

Definition og krav:

Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer.

På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb.

Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Håndtering på husdyrbruget:

Eksisterende tagflader er opgjort til ca. 5.000 m².

Tagflader på den nye bygninger er opgjort til ca. 2.300 m².

Der samles regnvand fra beton, asfalt eller flisebelagt areal.

Tagvand fra eksisterende kvægstald løber via drøn til vandløb. Tagvand fra øvrige bygninger løber ud på jorden.

Tagvand fra ny stald kobles enten på den eksisterende tagvandsledning som løber via dræn til vandløb eller ledes til nedsivning.

Møddings- og ensilagesaft**Definition og krav:**

På møddingspladser, ensilagepladser og pladser til kalvehytter skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning.

Håndtering på husdyrbruget:

Vand fra møddingspladsen løber i fortanken og videre til gyllebeholderen.

Restvand**Definition og krav:**

Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage.

Restvand kan udsprinkles på landbrugsarealer med en afgrøde. Betingelserne i landbrugets byggeblad om udsprinkling af ensilagesaft og restvand skal være opfyldt. Opsamlingsstank til udsprinkling skal anmeldes til Ringkøbing-Skjern Kommune.

Håndtering på husdyrbruget:

Vand fra befæstede areal og ensilagepladser løber i fortanken og videre til gyllebeholdere.

Vand fra nye ensilagepladser løber i opsamlingsbeholder, hvorfra det ledes til gyllebeholderen.

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 2

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser:

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet og foderblanding. Dieselolien opbevares i maskinhuset i to overjordiske tanke på hhv. 1.200 og 2.500 liter fra hhv. 1999 og 2008. Begge tanke er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Al service og vedligehold af traktorer og maskineri foretages af værksted/mekaniker, som medbringer smøreolie m.m. Olieaffaldet tages med af værksted/mekaniker. Dog opbevares der en mindre mængde (en dunk) motorolie til ekstra påfyldning i værkstedet.

Kemikalier

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider. Der opbevares ingen rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst kemikalierum i maskinhuset. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum i værkstedet. Vask og påfyldning af sprøjte sker ved plansilonerne, ved rist, hvorfra der er afløb til gyllebeholder. Påfyldning af sprøjten sker så der ikke er risiko for tilbageløb til vandforsyningen. Nødvendige pesticider bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er pesticidaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et pesticid, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i stalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med begrænset drikkevandsinteresser.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger oplyser:

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ringkøbing-Skjern Kommune.

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).
- Kanyler og medicinrester afleveres til dyrlæge.
- Tom medicinemballage kommer i dagrenovation.
- Erhvervsaffald opbevares i container, som tømmes efter behov.
- Spildolie opbevares i mindre mængder. Opbevares i maskinhuset på beton uden afløb.

Alt affald afskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket på hjørnet af markvej og Mærskhusvej sydøst for ejendommen (jf. figur 2). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og

forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderen, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Det vil løbe ud på marken mod nord, hvor det vil samle sig i en mindre lavning. Her kan det inddæmme og opsamles. Der er ingen vandløb i umiddelbar nærhed.

Forslag til egenkontrol

- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene.
- Der overvåges ved gyllepumpning
- Der udføres 10-årig beholderkontrol.

Kommunens vurdering:

I forbindelse med dette tillæg udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at

beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Mærskhusvej 2 	0	FMK	111,4	111,4	429,5	Ja
Mærskvej 5 	0	FMK	111,4	111,4	472,2	Ja
Stensagervej 10 	0	NY	306,1	306,1	2987,9	Ja
Vesterhavsvej 160 	0	NY	306,1	275,5	2302,2	Ja
Obling By, Sdr. Bork 	0	NY	459,2	459,2	1393,8	Ja

Konsekvenszone: 458 meter

Rød: Bemærk at geneafstanden til byzone er længere end konsekvenszonen.

Idet den korrigerede geneafstand for byzonen er længere end konsekvenszone, udvides konsekvenszonen til 459,2 meter

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
1. Kvægstald	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	663926	0	461,9	1937,0*	0	461,9	1937,0*	149
	663733	0	6528,6	27378,0*	0	6528,6	27378,0*	2106
2. Maskinhus	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	663734	0	496,0	2080,0*	0	496,0	2080,0*	160
3. Ny kvægstald	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	667249	0	4557,0	19110,0*	0	4557,0	19110,0*	1470
4. Ny kalvehytte	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	667285	0	372,0	1560,0*	0	372,0	1560,0*	120
Sum			12415,5	52065*		12415,5	52065*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift

Nudrift								
Staldafsnit								
1. Kvægstald	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	663732	0	6528,6	27378,0	0	6528,6	27378,0	2106
2. Maskinhus	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	667952	0	496,0	2080,0*	0	496,0	2080,0*	160
Sum			7024,6	29458*		7024,6	29458*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Støj

Ansøger oplyser:

De væsentligste støjkloder på et kvægbrug er staldventilation, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transporter, m.v.

Alle stalde er med naturlig ventilation, hvor fra der ikke vil være støj.

Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker en gang hver uge, vha. elpumpe, i sommerperioden vil det være færre gange. Oprøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Blanding af grovfoder sker to gange dagligt i vinterperioden med en varighed på ca. 20 minutter ad gangen. Foderet læsses udendørs og blandes inde i stalden.

Indblæsning af foder. Leverancer af foder foregår af kort varighed.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Kommunens vurdering:

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af dette tillæg.

Der er i miljøtilladelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Der er vågebelysning i kvægstalden, som er styret af lyset udefra. I de øvrige bygninger er der alene lys når der arbejdes.

På gavlen af kvægstalden mod syd er der en udendørslampe, som tændes manuelt efter behov.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Fluer er normalt ikke et problem. Er der behov for anvendelse af bekæmpelsesmidler sker det med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rotter og mus holdes nede vha. af gårdens katte. Derudover sker rottebekæmpelse via kommunal ordning.

Kommunens vurdering

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

I staldene anvendes der halm til dybstrøelsesboksene, som opbevares og anvendes inden døre.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt kraftfoder/råvarer opbevares i indendørs i lukkede siloer., derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Ensilage hentes i plansiloer eller markstakke. Foderet blandes hovedsagligt indenfor i kvægstalden.

Kommunens vurdering

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøtilladelse vurdere, om til-og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøtilladelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Til ejendommen er der fire indkørsler. De to østligste indkørsler anvendes alene ifm . stuehuset. Den midterste anvendes primært ifm. transport af husdyrgødning, halm og kornopbevaring, samt dyr til og fra ejendommen. Den vestligste indkørsel anvendes primært ifm. ensilering, fodring, markarbejde m.m.

Figur 5. Til- og frakørselsforhold (blå pile = driftsmæssig anvendelse, rød pil = privat anvendelse)

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, før	Antal/år, efter	Kommentarer
Indkøbt foder	30	60	
Brændstof	10	10	
Husdyrgødning	52	52	Lastbil til biogas (gylle)
	33	58	Lastbil til biogas (½-delen af dybstrøelsen)
	80	80	Gyllevogn (15 t) flytning til Mærskvej 1
	74	74	Gyllevogn (15 t) udbringning
	76	134	Dybstrøelse (15 t) (½-delen af dybstrøelsen)
Husdyr til/fra ejendommen	20	40	
Grovfoder	250	250	
Døde dyr	20	20	
Affald	26	26	
Halm	50	60	
Øvrige	12	12	
Samlet antal transporter	733	876	

Tabel 7. Antal transporter til og fra ejendommen.

Al dybstrøelse fra ny stald kommer til biogas.

Antallet af transporter øges med ca. 20 %, primært som følge af en forøgelse af dyreholdet og at der leveres husdyrgødning til biogasanlæg.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Kommunens vurdering

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og

råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16b miljøtilladelser skal ske relation til ammoniakpåvirkningen i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
1. Kvægstald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
1. Kvægstald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
2. Maskinhus	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
3. Ny kvægstald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
4. Ny kalvehytte	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT

Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#663733) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	2106	0,84	1	1769		
(#663926) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	149	0,84	1	125		
(#663734) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	160	0,84	1	134		
(#667249) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	1470	0,84	1	1235		
(#667285) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	120	0,84	1	101		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 3364 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 118 kg NH₃-N/år. Det samlede BAT-krav for bedriften er 3482 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 3482 kg NH₃-N/år.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3364	118	3482
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3364	118	3482
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Staldindretning

Alle stalde er indrettet med dybstrøelse og med dyregruppen flexgruppen alle kvæg.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der henvises til afsnittet "Lagerregnskab og opbevaringskapacitet på side 14 – 16.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af de nye bygninger har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøtilladelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl.

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Udvidelsen af husdyrbruget samt opførelse af en ny stald (bygning 3) på ca. 2.000 m² til ammekøer med opdræt med et produktionsareal er ca. 1.470 m², nye kalvehytter (bygning 4) med et produktionsareal på 120 m², 2 nye plansiloer (bygning 5) på henholdsvis 6 meter og 8 meter i bredden – begge 39 meter lange kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

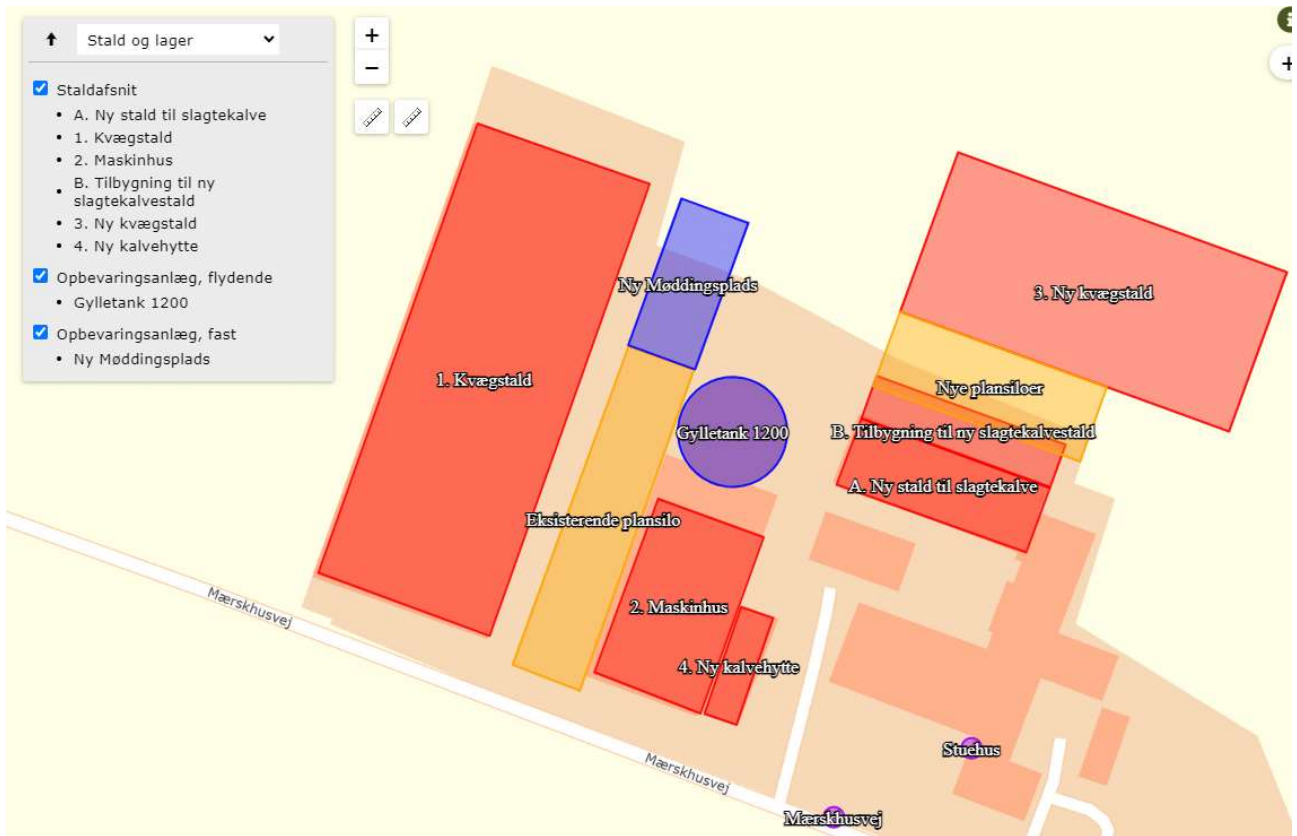
Eksisterende kvægstald forbliver uændret og vil fremadrettet primært blive anvendt til slagtekalve. Tidligere ansøgte stald (nu bygning 6) etableres ikke alligevel og er udgået af ansøgningen. Bygningen anvendes til lager/opbevaring.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

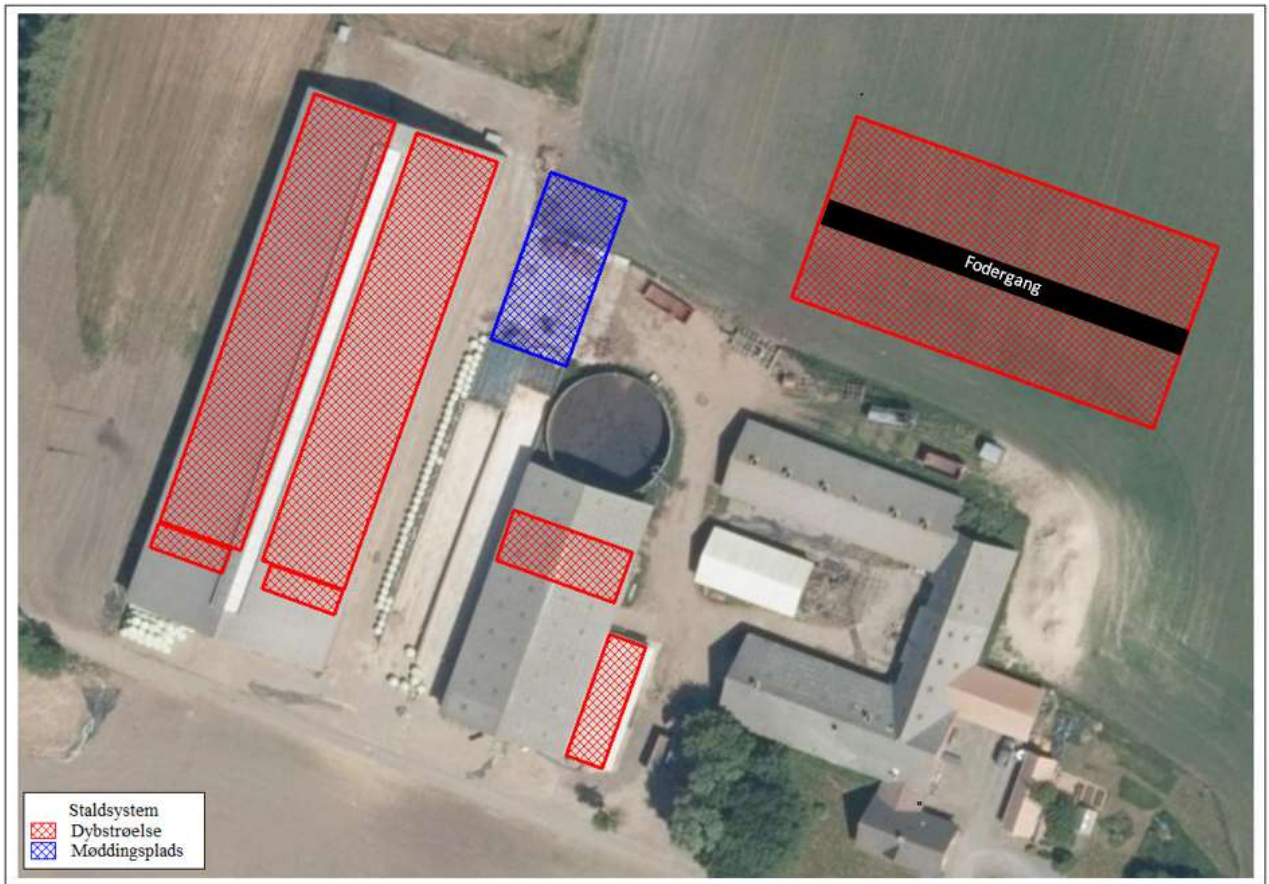
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

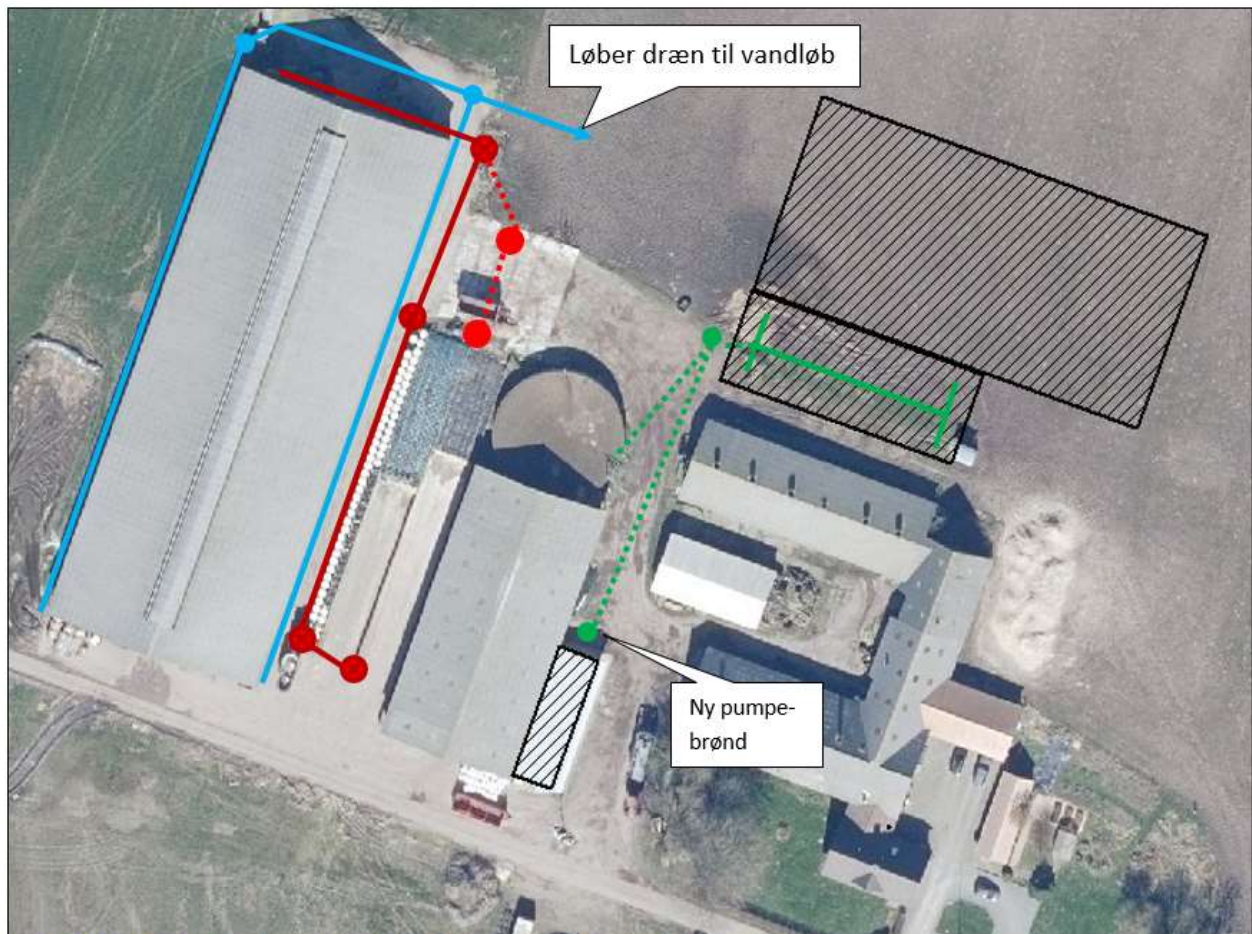
Bilag 1: Bygningsoversigt

Bilag 2: Oversigt over produktionsarealer

Bilag 3: Afløbsplan

Figur 3. Afløbsplan (Blå = tagvand, rød = gylle, grøn = overfladevand ny plansiloer)

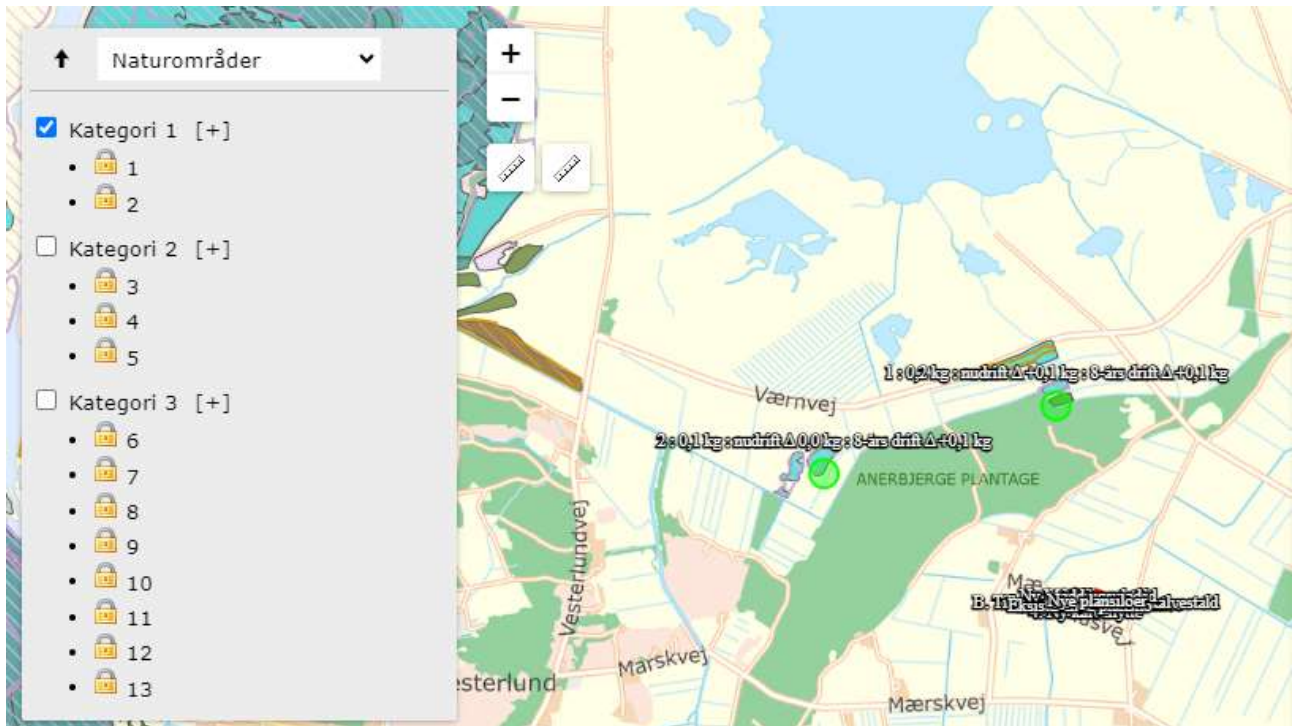
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 458 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

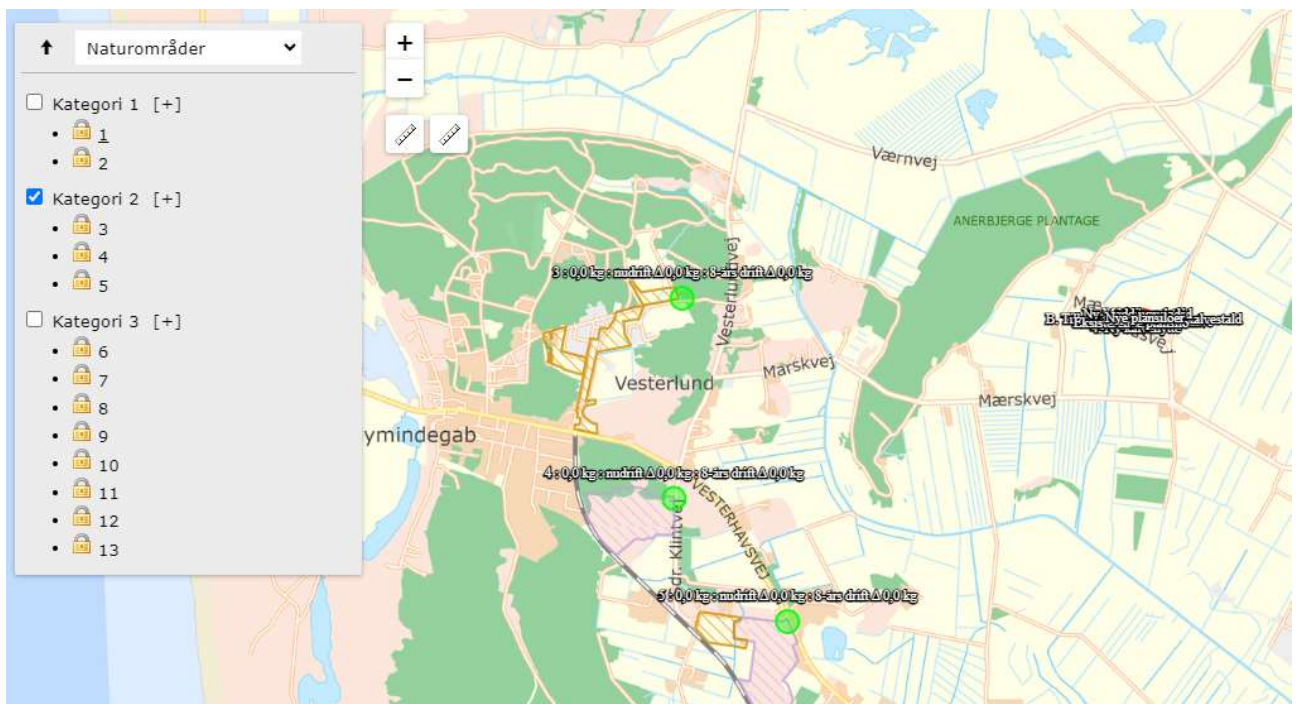

Bilag 4: Natur

Kategori 1 natur – de grønne punkter

Kategori 2 natur – de grønne punkter

Kategori 3 natur og potentiel ammoniakfølsomme skove – de grønne punkter

